

FN FAKTA.

Arbetare inom tobaksindustrin i Malawi.

GLOBALA MÅLEN: MÅL 9 – HÅLLBAR INDUSTRI, INNOVATION OCH INFRASTRUKTUR

Stark industri och infrastruktur en förutsättning för hållbar utveckling

Mål 9 i Agenda 2030 handlar om att etablera fungerande och stabila industrier och infrastrukturer i världens länder. Vikten av en diversifierad industrisektor och stark infrastruktur blev tydlig under pandemin då länder som uppnått detta klarade sig bättre. Innovation och tekniska framsteg är viktiga för att systemet ska vara hållbart.

I dagens moderna samhällen är en stark industrisektor och fungerande och stabil infrastruktur en viktig grund. Att industrier och infrastrukturer görs mer inkluderande och hållbara är också vik-

tigt för att möta framtida utmaningar. I detta sammanhang är innovation och teknologiska framsteg avgörande och bidrar dessutom till att skapa nya marknader och arbetstillfällen, något som i

sin tur kan leda till en mer effektiv och jämlik resursanvändning. Investeringar i hållbara industrier, forskning, miljövänlig teknik och innovation – som mål 9 i Agenda 2030 också handlar om – ger

9 HÅLLBAR INDUSTRI, INNOVATIONER OCH INFRASTRUKTUR

I september 2015 antog världens stats- och regeringschefer en ny global utvecklingsagenda, Agenda 2030. Den innehåller 17 globala mål för hållbar utveckling (Sustainable Development Goals, SDGs) som syftar till att avskaffa fattigdom och hunger, rädda vår planets ekosystem och klimat och skapa fredliga, inkluderande och trygga samhällen. Det är den mest omfattande och ambitiösa utvecklingsplan som mänskligheten någonsin har haft. Världens regeringar bär det yttersta ansvaret för att agendan genomförs men varje människa på jorden berörs och om målen ska kunna nås krävs att alla betydande aktörer i samhället medverkar och påverkar utvecklingen i rätt riktning. I detta faktablad belyser vi det nionde av de 17 målen: hållbar industri, innovation och infrastruktur.

förutsättningar för miljömässigt, ekonomiskt och socialt hållbar utveckling.

Coronapandemins effekt på våra samhällen illustrerar vikten av dessa frågor. Ekonomier med en diversifierad industrisektor, mer högteknologisk verksamhet och stark infrastruktur (däribland transporter och internettillgång) tog mindre skada under pandemin och återhämtade sig snabbare.

Under 2021 kom den globala tillverkningsindustrin igång igen även om återhämtningen var ojämn och många aktörer hade fallit bort. I höginkomstländer har både hushåll och företag varit föremål för olika stödåtgärder medan sviktande global efterfrågan och störningar i den globala handeln drabbat verksamheter i de minst utvecklade länderna hårt. Där påverkades nästan vart tredje arbetstillfälle negativt av krisen och återhämtningen har varit trög och osäker.

De grupper på arbetsmarknaden som drabbades hårdast av pandemin var kvinnor, ungdomar och arbetare med sämre yrkeskunskaper. En av de branscher som fick störst problem var textilindustrin där en stor del av arbetskraften utgörs av kvinnor.

På grund av sina begränsade ekonomiska resurser och större beroende av leveranskedjor drabbades småföretag särskilt hårt under pandemin och många tvingades lägga ner. Detta gällde i ännu högre grad småföretag i den informella sektorn, delvis på grund av att de inte kunnat ta lån och tillgodogöra sig stödåtgärder på samma sätt som andra företag. Småskaliga företag i Afrika drabbades också hårdare då det var svårare för dem att få fördelaktiga krediter jämfört med små företag i andra delar av världen.

Branscher som däremot klarade sig särskilt bra under pandemin var de som producerar högteknologiska och kvalificerade produkter såsom mediciner, datorer och annan elektronik. Enligt statistik stod dessa produkter för endast 10,5 procent av den totala mängden tillverkade varor i de minst utvecklade länderna 2019 medan de utgjorde 47,7 procent av totalen i Europa och Nordamerika.

Mobilt bredband (tredje generationens, 3G, eller senare) är basen för att ansluta sig till internet i de flesta utvecklade länder. Utöver bredband krävs

teknisk utrustning i form av till exempel dator eller mobiltelefon liksom tillräckliga kunskaper hos användaren. Det relativt höga priset på sådan utrustning, ihop med bristande läs- och skrivkunskaper och digitalt kunnande, är alltså ett hinder för många människors internetanvändande. Mellan 2015 och 2021 dubblerades 4G-täckningen i världen

och mätningar från 2021 visade att 95 procent av världens befolkning bor i områden som täcks av mobilt bredband. Dock finns en kraftig eftersläpning i de minst utvecklade länderna och kustlösa utvecklingsländer där 17 procent av befolkningen saknar täckning. Detta innebär att delmål 9.C i Agenda 2030, om allmän och ekonomiskt överkomlig

Mål 9 – Bygga motståndskraftig infrastruktur och hållbar industrialisering

Delmål 9.1

Bygga ut tillförlitlig, hållbar och motståndskraftig infrastruktur av hög kvalitet, inklusive regional och gränsöverskridande infrastruktur, för att stödja ekonomisk utveckling och människors välbefinnande, med fokus på ekonomiskt överkomlig och rättvis tillgång för alla.

Indikator 9.1.1 – Andel av befolkningen på landsbygden som bor inom 2 km från en väg som är farbar året om (denna indikator är inte relevant för Sverige enligt SCB)

Indikator 9.1.2 Passagerar- och godsvolymer fördelat på trafikslag

Indikator 9.1.3(N) – Andel av befolkningen som har enkel tillgång till kollektivtrafik

SKAPA HÅLLBARA MOTSTÅNDSKRAFTIGA OCH INKLUDERANDE INFRASTRUKTURER

Delmål 9.2

Verka för en inkluderande och hållbar industrialisering. Till 2030 avsevärt öka industrins andel av sysselsättning och BNP, i enlighet med nationella förhållanden, och fördubbla denna andel i de minst utvecklade länderna.

Indikator 9.2.1 – Tillverkningsindustrins förädlingsvärde som andel av BNP och per capita

FRÄMJA INKLUDERANDE OCH HÅLLBAR INDUSTRIALISERING

Delmål 9.3

Öka tillgången för småskaliga industriföretag och andra företag, i synnerhet i utvecklingsländerna, till finansiella tjänster, inklusive överkomliga krediter, samt deras integrering i värdekedjor och marknader.

Indikator 9.3.1 – Andelen småskaliga industriföretag av industrins totala förädlingsvärde

Indikator 9.3.2 – Andelen småskaliga industriföretag med lån eller kreditram

UNDERLÄTTA TILLGÅNGEN TILL FINANSIELLA TJÄNSTER OCH MARKNADER

Delmål 9.4

Till 2030 rusta upp infrastrukturen och anpassa industrin för att göra dem hållbara, med effektivare resursanvändning och fler rena och miljövänliga tekniker och industriprocesser. Alla länder vidtar åtgärder i enlighet med sina respektive förutsättningar.

Indikator 9.4.1 – Koldioxidutsläpp per enhet förädlingsvärde

Indikator 9.4.2(N) – Omsättning, export och förvärsarbetande inom miljösektorn i Sverige

Indikator 9.4.3(N) – Industrins investeringar i miljöskydd per miljöområde

UPPGRADERA ALL INFRASTRUKTUR OCH INDUSTRI FÖR ÖKAD HÅLLBARHET

MÅL 9

Infrastruktur, verka för en inkluderande utveckling samt främja innovation.

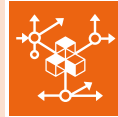
Delmål 9.5

Förbättra den vetenskapliga forskningen och industrisektorernas tekniska kapacitet i alla länder, i synnerhet utvecklingsländerna, bland annat genom att till 2030 uppmuntra innovation och väsentligt öka det antal personer som arbetar med forskning och utveckling per 1 miljon människor liksom de offentliga och privata utgifterna för forskning och utveckling.

Indikator 9.5.1 – Utgifter för forskning och utveckling som andel av BNP

Indikator 9.5.2 – Forskare per miljoner invånare

DELMÅL 9-5

ÖKA FORSKNINGS-
INSATSER OCH
TEKNISK KAPACITET
INOM
INDUSTRISEKTORN

Delmål 9.A

Främja utbyggnad av hållbar och motståndskraftig infrastruktur i utvecklingsländerna genom ökat finansiellt, teknologiskt och tekniskt stöd till afrikanska länder, de minst utvecklade länderna, kustlösa utvecklingsländer och små önationer under utveckling.

Indikator 9.a.1 – Totala offentliga flöden till infrastruktur i utvecklingsländer

DELMÅL 9-A

FRÄMJA UTVECKLING
AV HÅLLBAR
INFRASTRUKTUR I
UTVECKLINGSLÄNDER

Delmål 9.B

Stödja inhemsk teknikutveckling, forskning och innovation i utvecklingsländerna, inklusive genom att säkerställa en gynnsam policymiljö för exempelvis industriell diversifiering och förädling av råvaror.

Indikator 9.b.1 – Andelen förädlingsvärde för medel- och högteknologiska företag i totala förädlingsvärdet

DELMÅL 9-B

STÖD DIVERSIFIERING
OCH TEKNIK-
UTVECKLING I
INHEMSK INDUSTRI

Delmål 9.C

Väsentligt öka tillgången till informations- och kommunikationsteknik samt eftersträva allmän och ekonomiskt överkomlig tillgång till internet i de minst utvecklade länderna senast 2020.

Indikator 9.c.1 – Andel av befolkningen som täcks av mobilnät fördelat på teknik

DELMÅL 9-C

TILLGÅNG TILL
INFORMATIONS- OCH
KOMMUNIKATIONSS-
TEKNIK FÖR ALLA

"N" står för nationell indikator. Läs mer om indikatorerna för de globala målen på <https://unstats.un.org/sdgs>

tillgång till internet i de minst utvecklade länderna senast 2020, inte uppnåtts.

Nästan alla urbana områden i världen täcks av mobilt bredband men på landsbygden finns vita fläckar. I de minst utvecklade länderna saknar 14 procent av landsbygdsbefolkningen all form av mobiltäckning.

SVERIGE OCH MÅL 9

Genomförandet av de globala målen följs bland annat genom ett "SDG index" kopplat till det globala nätverket Sustainable Development Solutions Network, SDSN. I sin rapportering om arbetet med målen i olika länder noterar de att Sverige uppnått de flesta av delmålen men att problem återstår med

Foto: ILO

Textilindustrin drabbades hårt av den ekonomiska krisen under coronapandemin. På bilden textilarbetare i Bangladesh.

internetåtkomst för grupper i samhället som har lägst inkomst.

Den tidigare socialdemokratiska regeringen lämnade i maj 2022 en frivillig rapport till FN om genomförandet av de globala målen i Sverige. Där konstaterades att "betydande insatser har gjorts för att säkerställa en motståndskraftig infrastruktur och en inkluderande och hållbar industrialisering samt för att främja innovation." Flera positiva förändringar kan noteras enligt rapporten som nämner att regeringen hade vidtagit åtgärder för att skynda på en omfattande nyindustrialisering i bland annat Norrbotten och Västerbotten kopplad till fossilfri produktion och elektrifiering. "För att ytterligare stärka och skynda på transportsektorns och näringslivets klimatomställning och för att Sverige ska bli världens första fossilfria välfärdsland behöver fler åtgärder vidtas", säger rapporten. Sverige är även en ledande aktör för globalt innovationsfrämjande, inte minst inom ramen för det internationella utvecklingssamarbetet, konstateras det vidare. Som exempel nämns att Sverige sedan 2021 är värmland för Unicefs innovationskontor.

En rad utmaningar för Sveriges uppfyllande av mål 9 nämns också i rapporten, däribland att det är alltför stora skillnader mellan och inom regioner i tillgången till kollektivtrafik. Fler åtgärder behövs när det gäller delmål 9.1, 2 och 3, konstateras det, medan delmål 9.4 och 9.5 anses uppnådda.

TEXTEN I MÅL 9

Den fullständiga formuleringen av mål 9 i Agenda 2030 är: *“bygga motståndskraftig infrastruktur, verka för en inkluderande och hållbar industrialisering samt främja innovation (build resilient infrastructure, promote inclusive and sustainable industrialization and foster innovation)”*. För att bättre kunna kommunicera de globala målen har benämningen av varje mål getts en kortform, i detta fall “hållbar industri, innovation och infrastruktur”.

Bland delmålen kommer först fem siffermål som formulerar de centrala målsättningarna för målet. Därefter finns tre bokstavsmål (9.A, B och C) som

handlar om åtgärder och metoder för att de första fem delmålen ska kunna nås.

För att kunna mäta hur arbetet med de globala målen går har FN tagit fram 231 globala indikatorer. Varje land ska även ta fram nationella indikatorer och metoder för att mäta utvecklingen. För Sveriges del är det Statistikmyndigheten SCB som ansvarar för arbetet med indikatorerna.

Den fullständiga texten till mål 9 samt de indikatorer som är kopplade till delmålen framgår av rutan på föregående uppslag.

Foto: ILO

Branscher som producerar högteknologiska och kvalificerade produkter, till exempel mediciner, klarade sig bra under pandemin. Bilden är från Botevgrad i Bulgarien.

Hur bidrar Svenska FN-förbundet med sin verksamhet till mål 9? Annelie Börjesson, ordförande, svarar:

Sedan Agenda 2030 och de 17 globala målen antogs 2015 har FN-förbundet arbetat med att på bred front föra ut kunskap om dessa frågor i det svenska samhället – till exempel till gymnasieelever via våra FN-skolor och till allmänheten runt om i landet via våra lokala FN-föreningar och -distrikt. Genom projektet Glokala Sverige har vi också jobbat målmedvetet med att föra ut kunskap och engagemang för målen till Sveriges kommuner och regioner. Vi samarbetar även med FN-förbund i andra länder och stödjer dem i deras arbete med de globala målen.

DET HÄR KAN DU GÖRA:

Hjälp oss att sprida kunskap och engagemang för de globala målen! Här är några förslag på vad du kan göra:

Rollspela om textilindustrin!

Med hjälp av rollspelet Textilfabriken kan ni ta upp frågan om ett anständigt arbetsliv och hållbar utveckling i klassrummet. Frågor som berörs är bland annat rättvis handel, arbetsmarknad och mänskliga rättigheter. I vårt pedagogiska underlag listar vi en rad skolämnen där rollspelet kan användas och ger noggranna instruktioner. Gå till fn.se och sök på “Textilfabriken”!

Lär om de globala målen!

Lär dig mer om de 17 globala målen i Agenda 2030 så du kan prata med vänner och bekanta om vikten av hållbar utveckling både lokalt, nationellt och globalt. Kommunikations- och utbildningsprojektet Glokala Sverige har tagit fram en rolig och pedagogisk webbaserad utbildning som alla kan ta del av utan kostnad. Du hittar den på: utbildning.fn.se/glokala-sverige.

Sprid kunskap om mål 9!

Mål 9 i Agenda 2030 ska främja fungerande och stabila industrier och infrastrukturer i världens länder. Agendan och de 17 globala målen är viktiga verktyg i arbetet för en bättre värld. Du kan bidra genom att beställa en bunt av detta faktablad och sprida informationen bland vänner, familj och andra intresserade (du betalar endast för portot). Skicka ett mejl till [vardshorisont@fn.se!](mailto:vardshorisont@fn.se)